

SİNEMA VE TARİH DOSYASI

SUNU

sinecine bu sayısında sinema tarihi çalışmalarına bir dosya ile katkıda bulunuyor. Dosya, tek bir nokta üzerinde odaklanmak yerine, alanın bugüne kadar pek gidilmemiş keşif bölgelerini tanıtıyor. Peter Krämer çekilememiş bir filmin hikayesi üzerinden dikkatleri filmlerden senaryo yazımı ve yapım süreçlerine yöneltmenin neden önemli olduğunu açıklıyor. Spielberg'ün çektiği ve ilk Akademi Ödülü'nü aldığı *Schindler's List* filminin karakteri üzerine dayalı bir başka filmin kaderini en ince ayrıntılarına kadar soruştururken Kramer, sinema araştırmacılarına bir ders veriyor. Özde Çeliktemel-Thomen ise Osmanlı'da gösterimlerin düzenlenmesi üzerine yaptığı çalışmada, daha önce pek ele alınmamış bir konuyu spekülasyonlara değil, belge ve bulgulara dayanarak etraflıca anlatıyor. Serpil Kirel ve Oya Kasap Ortaklan, Birinci Dünya savaşı yıllarında Almanya - Osmanlı ilişkilerinde önemli bir anın sinematografik anlamını ele alıyor, yalnızca filmlerin tarihsel belge olarak değerlendirilmesi veya sinemanın propaganda işlevi görmesi değil, daha erken dönemlerinden başlayarak sinemanın gerçek, kurmaca, gerçeklik inşası gibi tartışmalara nasıl zemin hazırladığını zengin bir malzeme eşliğinde derinlemesine çözümlüyor. Yalçın Lülecî'nin Robert A. Rosenstone'dan dilimize kazandırdığı "Gerçek Tarih Olarak Tarihsel Film", tarihçilerin önemini ısrarla yadsıdığı tarihsel filmlerin üzerimizdeki etkilerini inceliyor. Sinema tarihi uzun zaman filmlerin tarihi olarak görülegeldi. Sinemaya gitmek, filmlerin gösterim koşulları ve gösterim sürecinde seyircinin seyri ile iktidarın müdahale alanlarının buluşması çok sonraları Sinema Çalışmaları'nın ilgi alanına girmeye başladı. Serkan Şavk, "Değini" köşemizde gittikçe daha sık gündeme gelen dijital beşeri bilimlerin sinema tarihi ile ilgili olanakları üzerinde duruyor. Türkiye'de dijital yöntem ve araçlar neler vaat ediyor? Şavk bu sorudan hareketle önce bugüne kadar ülkemizde bu alanda neler yapıldığının bir tür envanterini veriyor, sonra bundan böyle neler yapılabileceğinin ufkunu çiziyor. Dosyanın sonunda bir yuvarlak masa toplantısı yer alıyor. Toplantının coğrafyası Türkiye ile sınırlı; bu ülkede sinema tarihi araştırmalarının olanakları, darboğazları neler? Sinema tarihçisinin elindeki yöntemler, kaynaklar ve yaklaşımlar hakkında neler söylenebilir? Araştırmacıların sanal ortamda yürüttükleri karşılıklı konuşma bu sorulara cevap aramakla kalmıyor, ortaya yeni sorular atıyor. Bu tür tartışmaların başka mecralarda da sürdürülmesini diliyoruz.

sinecine